

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementen voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentie van 1—7 regels f0.50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0.50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao 20 Augustus.

MOEDERLAND EN KOLONIEN.

BEGINSELEN VOOR ONZE KOLONIEN IN AMERIKA.

(Vervolg.)

XI Bestuur.

Aanteekening der Redactie.

Met onze beschouwing van de vorige week meenen wij op onze beurt te hebben toegelicht *littera a* van art. 1.

1. Er worde gestreefd naar vereenvoudiging in dien zin dat:

a. de taak van den Gouverneur zich zooveel mogelijk kunne bepalen tot de bevordering van de belangen der kolonie.

Wij, van onzen kant, verstaan onder de uitdrukking: *de belangen der kolonie*, niet op de allereerste plaats de administratieve belangen van het koloniaal bestuur, maar wel het algemeen belang der bevolking. Volgens deze opvatting wenschen wij, dat de taak van den Gouverneur zich zooveel mogelijk kunne bepalen tot de bevordering der economische ontwikkeling der Kolonie door vaste leiding en goede richting te geven aan den algemeenen vooruitgang op economisch gebied. Een Gouverneur, als hoofdbestuurder der Kolonie, zal echter slechts dan ook werkelijk deze taak kunnen vervullen, wanneer hij meer en meer wordt ontlast van de bemoeienis met meer eenvoudige onderdelen van den administratieve dienst.

De verschillende hoofden der onderscheidene diensttakken, de Chefs de bureau, kunnen gevoegelijk belast worden met de leiding der hun ondergeschikte ambtenaren. De Hoofdbambtenaren moeten werkelijk hoofd zijn, de aansprakelijke en gevelemaachtigde leiders van hun departement, en niet slechts de eerste, de oudste onder de ambtenaren eener zelfde categorie. Wanneer hun niets ter beslissing wordt overgelaten en zij bij de geringste aangelegenheid telkens den Gouverneur moeten raadplegen, zal hun verantwoordelijkheidsgevoel niet bijster bevorderd worden en hun ondergeschikten weinig eerbied koesteren voor zulk een afhankelijk Hoofd. De invloed van het Hoofd op de ondergeschikten wordt dan verzwakt, de vorming van de jongeren ten zeerste bemoeilijkt, kortom, de geheele administratie zal daaronder te lijden hebben.

Wij komen aldus tot de gevolgtrekking, dat het zelfs ook in het administratief belang van den algemeenen dienst is, zoo de Gouverneur zich alleen belast met de algemeene richting der administratie aan te geven en zich verder niet inlaat met de ondergeschikte werkzaamheden. Slechts op deze wijze zal

Decentralisatie

mogelijk worden. Decentralisatie moge een tooverwoord, een magisch spreuk schijnen, een modewoord dat opgeld doet, wij achten decentralisatie toch werkelijk allernoodzakelijkst, opdat de Gouverneur meer aandacht kunne schenken aan zijn eigenlijke bestuursstaak, aan het geven van de algemeene richting aan de gehele Kolonie.

Een Gouverneur moet vertrouwen hebben in zijn ambtenaren en hen verantwoordelijk laten voor hun eigen daden. De algemeene controle blijft immers toch bij hem alleen berusten. Wanneer hij goed toeziet, met breeden blik, en de richting zuiver aan geeft, zal het zoo gauw niet spaak loopen.

Integendeel, de ambtenaren zullen

zich vrijer bewegen en niet langer het ondragelijk gevoel hebben, aan alle kanten vast te zitten aan touwtjes, waardoor zij dan hier dan daarheen worden getrokken, zonder ooit eens iets uit eigen beweging te mogen uitvoeren.

Het is alleen door gebrek aan vertrouwen in de ondergeschikten dat men hen niet durft vrijlaten, en de centralisatie vooals nog niet durft invoeren.

Maar hebben zij dan niet allen hun instructies? De algemeene leiding is hun daarmede immers gegeven. Met de ondergeschikte werkzaamheden, waar zij dagelijks in zitten en die zij van alle kanten hebben bekeken, zullen zij dikwerf beter vertrouwd zijn dan een Gouverneur, die buiten deze werkzaamheden staat en geen praktische ondervinding heeft op dit punt.

Meer tot oordeelen bevoegd is de onmiddellijke chef dezer ondergeschikte ambtenaren, omdat ook hij er zich meer heeft moeten inwerken en bepaaldelijk geroepen is om meer in het bijzonder deze geringere onderdelen van den dienst na te gaan.

Meent een Gouverneur, dat in een of andere tak van dienst de werkzaamheden niet goed vlotten, dan is de Hoofdbambtenaar van dat departement, de Chef de bureau, de aangewezen man om hem de noodige inlichtingen te verstrekken en hem voor te lichten bij het zoeken, niet naar veranderingen, maar naar verbeteringen in den dienst.

Een Gouverneur echter die zich te veel in laat met ondergeschikte kleinigheden, die zich niet tevreden stelt om met een enkel woord die geringe tekortkomingen te signaleren aan het betrokken Departement, maar ook bij onderdelen van geringe belang afdalt tot de kleinste bijzonderheden, en niets ter regeling, noch beslissing overlaat aan den betrokken Chef de bureau, zal zich zelfden begraven onder een stortvloed van consideraties en adviezen en rapporten.

In plaats van met forsche trekken de groote lijnen aan te geven der algemeene richting van de Kolonie, peunt hij hoven iedere een puntje.

Hij kan zich niet meer omhoog werken uit den lerg van paperaasen, waaronder hij bedolven ligt, en raakt verward in al die kleinigheden, heeft nog daarvoor slechts oog en verliest den breeden blik, zoo noodig om het groote geheel, ook werkelijk als één groot geheel te kunnen overzien, en het niet te gaan beschouwen als vele kleine deelen, naast elkander geplaatst.

Wij men werkelijk decentralisatie ook in onze kolonie invoeren, men make de onderdelen van den dienst meer los van het centrum, het middelpunt, den Gouverneur. Deze is wel, en moet ook blijven, het middelpunt, waar het geheele bestuur der Kolonie op steunt, waar alle takken van dienst samenkomen en tot één geheel worden verbonden, maar dat betekent nog niet, dat het middelpunt zich mag verplaatsen om aan onderdelen meer in 't bijzonder steun te gaan verleen. Een middelpunt, dat niet precies in 't midden ligt, is geen middelpunt meer. De steun aan de onderdelen moet wel van het middelpunt uit naar de onderdelen toe vloeien, maar zal des te krachtiger kunnen wezen, hoe zuiverder het punt in het midden blijft.

De Gouverneur moet aan het hoofd blijven der Kolonie en niet afdalen tot de onderdelen van het bestuur. Boven alle ambtenaren geplaatst door het hogere gezag hem door Hare Majesteit de Koningin verleend, moet hij den zorg der departementen overlaten aan de betrokken hoofdbambtenaren, en zelf alles overzien om richting en leiding te geven in het belang van het algemeen.

Juist krachtens zijne hoge betrekking moet een Gouverneur zich steeds toonen een groot man met breeden blik en nimmer een peuterbaar worden of speldenzoeker.

Taft en de nieuwe tariefwet.

Het nieuwe tarief-voorstel is thans wet. Met een meerderheid van 16 stemmen, — 47 tegen 31 — ging 't er bij den senaat door. Zoo eindigde een taak, 143 dagen geleden begonnen, die uitlep op een zeer klein nadeel voor iedereen, uitgezonderd de zakenmannen, wier zaken door de onzekerheid, welk tarief er komen zou, belemmerd werden, en voor de republikeinsche partij, die bedreigd wordt met een ernstige scheiding in het „midden West“, uit welke afdeeling zeven senatoren kwamen, die, zelfs niet op verzoek van den President, met hun partij wilden mede stemmen.

De nieuwe wet is een vervulling van de beloften der partij, in hooge mate. „Ik heb, zoide Taft, het Payne-tarief-voorstel ondertekend, omdat ik geloof dat 't gevolg is van een ernstige poging van den kant der republikeinsche partij om een herziening van het tarief in den zin van verlaging tot stand te brengen, en de beloften van het onderwerp, zooals ze algemeen verstaan worden, en zooals ik ze in de vergadering vóór de verkiezing verklaarde, te vervullen.“

Het voorstel is niet een volmaakte tariefwet noch een volkomen vervulling van de gedane beloften, strikt verklaard; doch een vervulling vrij van kritiek met betrekking tot een ontwerp, dat vele afdeelingen en duizenden artikels bevat, kon niet verwacht worden. Het is voldoende te zeggen, dat er, behalve met betrekking tot whiskey, likeuren en wijnen, en zijdestoffen en eenige soorten van katoen — welke allen als artikelen van weelde en ten volle als onderworpen aan het inkomsten-tarief kunnen behandeld worden, zeer weinig verhoogingen van belastingen hebben plaats gehad.

Een groot deel der belastingen is werkelijk verminderd en zij vertegenwoordigen een voldoende bedrag om de bewering te rechtvaardigen dat dit voorstel een belangrijke herziening is van het tarief in den geest van verlaging van de overdreven belastingen.

Het is geen vrijhandel-wet, en ook niet als zodanig bedoeld. De republikeinsche partij beloofde niet een vrijhandel-wet te maken.

Zij beloofde de belastingen beschermend te maken, door ze te verminderen als ze het verschil tusschen de productiekosten van buiten- en binnenland overschreden.

Ik geloof dat, wijl dit excess in vele gevallen niet gereduceerd is, voor 't meerendeel de belastingen zoo zijn als noodig om de Amerikaansche industrie te beschermen, doch tevens ook laag genoeg om in geval van abnormale vermeerdering van aanvraag en stijging van loonen, een mogelijke invoer van het vreemde artikel toe te staan en aldus bovenmatige prijzen te voorkomen. De macht aan het Bestuur toegestaan ten opzichte van het maximum en minimum-tarief, kan uitgeoefend worden om de verwijdering van hinderpalen te verzekeren, die door vreemde mogendheden in den weg gelegd zijn door onbehoorlijke en onbillijke rechten te heffen van den Amerikaanschen koophandel en de Amerikaansche producten.

Voor de Philippijnsche tarief-sectie heb ik 10 jaren geleden gestreden en 't verheugt mij bovenmate door mijn ondertekening daaraan kracht van wet te geven. Ik ben er zeker van dat ze den handel tusschen de twee landen zal bevorderen, en er veel toe bijdragen om de Philippijnen in voorspoed te doen toenemen.

De artikelen van de wet die betrekking hebben op de administratie en de belastingkantoren zijn uitstekend geschikt om door een meer uniforme en spoedige samenwerking de betekenis der wet te verhoogen.

De machtiging van den president om agenten te gebruiken, om hem in

de toepassing van de maximum en minimum-sectie van de wet bij te staan, en om officiaal in staat te stellen de wet toe te passen, schenkt een breed veld voor 't verkrijgen van inlichtingen — onder omstandigheden, die haar betrouwbaarheid verhoogen met betrekking tot het loon, en de kostenproductie van goederen in binnen- en buitenland, die veel licht zullen werpen op de werking van de tegenwoordige tarieven, en van voornaam belang zullen zijn, als officieel verzamelde gegevens, waarop het bestuur in de toekomst zijn gedragingen kan baseeren.

De corporatie-belasting is een rechtvaardige en billijke maatregel, die, naar wij hopen, een voldoende bedrag zal opbrengen, om een deficit te voorkomen, en die in ieder geval waardevolle statistieken en inlichtingen betreffende de vele corporatiën in den lande, zal verzekeren, en tevens een belangrijke stap zal zijn tot dien graad van publiciteit en regeling, welke de streving naar coöperatieve ondernemingen in de laatste twintig jaren getoond heeft noodzakelijk te maken.

De overtuiging dat er geen schending van het protectionistisch stelsel zou plaats hebben, was van den beginne wijd verspreid en verklaard de industriële opleving: welke gedurende de lange periode van discussie te Washington voortwerkte.

De boven gegeven verklaring van den President zal door het volk, dat scherp weet te schatten in hoeverre de wet aan Taft's persoonlijk streven te danken is, worden goedgekeurd.

Ook de Pers laat zich over 't algemeen zeer gunstig over de nieuwe wet uit. De Chicago-Record-Herald prijst ze als „de beste“ die er tot nog toe gemaakt is, in zoverre hij „de voltooiing der wet vergemakkelijkt“ en daardoor „aan het volk een dienst bewezen heeft van de grootste waarde“, terwijl de Buffalo-News schrijft dat „de nieuwe tariefwet in hooge mate voldoet aan de verwachtingen van het volk van een tarieven-herziening in den geest van verlaging, en dat zij toch niet zoo radikaal is om in eenige richting eenige belemmering in zaken te veroorzaken.“

Het tarief Payne-Aldrich en Frankrijk.

Reeds geruimen tijd hebben de fransche kooplieden in de Vereenigde Staten alle illusies aangaande het nieuwe douane-tarief verloren. In de Kamer en den Senaat heeft men over zekere bepalingen van het Payne-Aldrich-plan een langdurig disput gevoerd.

Maar geen dezer zoo nauwkeurig besproken punten trof de belangen van den franschen koophandel.

De artikelen van dit tarief aangaande de koopwaren, welke men vooral van uit Frankrijk invoert, hebben geen bespreking gehad.

De Kamer der afgevaardigden en de Senaat waren van eenzelfde gevoelen, de rechten hooger op te voeren.

Te vergeefs is de fransche regeering bemiddelend in 't midden getreden; vruchteloos heeft zij haar ambassadeur te Washington doen handelen en zich gekant tegen een verhoging van de inkomende rechten, welke meer in 't bijzonder de fransche produkten raakten.

Deze protesten hebben zoo weinig uitwerking gehad, dat er zelf bij de bespreking van het Congres geen woord over is gerept.

Het beleg der protectionisten was geslagen: Men ging de luxe-artikelen dubbel belasten, en nog hooger als zij uit Frankrijk kwamen.

De nieuwe tariefwet, welke de Kamer der Afgevaardigden in haar zitting van 31 Juli bij stemming heeft goedgekeurd, schrapte de be-

paling van het tarief-Dingley, dat den president der Vereenigde Staten machtigde handelsovereenkomsten aan te gaan met vreemde landen. Alle bestaande verdragen zijn vernietigd.

De nieuwe wet bepaalt verder, dat de pas ingevoerde rechten zullen worden geïnd tot 31 Maart 1910.

Op dezen datum zullen al die rechten worden vermeerderd met een additioneel recht van 25% ad valorem, m. a. w. het maximum-tarief zal in volle kracht treden.

Nochtans zal de president de begunstiging van het minimum-tarief kunnen toestaan op koopwaren komend uit de landen, die van hun kant een minimum tarief op ingevoerde artikelen van de Ver. Staten toepassen.

Dit is te zeggen, dat het tarief P. A. dat de invoerrechten op fransche koopwaren verhoogt, door Frankrijk zal moeten worden beschouwd als een tarief van meest bevoorrechte natie; om nu onmiddellijk van deze gunst te kunnen genieten, zal de fransche regeering de ingevoerde artikelen van de Ver. Staten moeten doen genieten van al de voordeelen, welke het toestaat aan die van welke andere natie ook. Wij hebben het reeds gezegd: Dit is een prikkel tot een tariefoorlog.

Onder andere betwistbare zaken, welke door de ongelooftelijke eischen van het Congres der Ver. Staten zullen worden ingevoerd, melden wij hier het volgende:

De Staat Monaco, dat een onafhankelijke Staat is, doch gelegen tusschen de grenslijnen van het fransche grondgebied, heeft met Frankrijk een douaneverdrag gesloten, volgens welk verdrag aan produkten van elk der beide landen door het ander vrijdom van rechten wordt verleend.

Dat is beter dan een gunsttarief, het is de algeheele vrijstelling van elk douanerecht.

Nu zal, volgens de wet P. A. zal de president der V. S. moeten eischen, dat de koopwaren uit Amerika in Frankrijk komen onder dezelfde condities als die van Monaco, dit is zonder douanerechten te betalen, onder straffe van de rechten van het maximum-tarief op al de fransche invoering te zien toegepast.

De ongerijmdheid van zulk een pretentie ligt duidelijk zichtbaar. Het tarief P. A. heeft rechten van 50, 60, 75 percent op de fransche koopwaren, en om de voordeelen ervan te verzekeren, als men de nieuwe wet juist verklaarde, zou men de Amerikaansche produkten langs denzelfden weg moeten toelaten, als die van het vorstendom Monaco, dus onder vrijstelling.

Het is niet waarschijnlijk, dat de fransche regeering deze onrechtmatige condities deemoedig zal aannemen en daarom schijnt het ons, dat het tarief P. A. een ergelijken tariefoorlog voorbereidt.

Volgens het rapport der commissie van advies worden de rechten op wijnen en spiritualia, zooals zij waren vastgesteld door het tarief Dingley met 15 percent hooger opgevoerd.

De champagne b. v., eenmaal het handelskontraakt met Frankrijk af gekondigd zijnde, zal per twaalf flesschen \$ 9.20 kosten in plaats van \$ 8. Wij zullen de detaillist der nieuwe rechten die den franschen handel van belang zijn, publiceeren zoodra de Senaat en de Kamer hun eindbesluit definitief hebben uitgesproken.

Washington 31 Juli,

Na verscheidene uren van zware discussie heeft de Kamer der afgevaardigden dezen avond na rapport van de commissie van advies de Tariefwet aangenomen met 195 stemmen tegen 183. Na den stemmingsuitslag hebben de burgers zich aan luidruchtige manifestaties overgegeven.

Cour. d. E. U.

Hudson en Fulton.

HUDSON TREEDT IN DIENST BIJ DE
HOLLANDERS.

Alvorens in dienst te treden bij de Hollanders in 1609, had Hudson in betrekking gestaan met die groep van aardrijkskundige onderzoekers (waar- onder de Rev. Peter Planties, een van de uitstekendste geographen van Europa, en Jodocus Hondius, een wetenschappelijke kaartenteekenaar en vriend van Hudson) wier onderzoekingen Amsterdam tot centrum maakten der geografische wetenschap in dien tijd. Dit blijkt duidelijk uit het endossement gevonden op de vertaling van een verhandeling, geschreven door Iver Boty (of Bardsen), en toonende hoe men Groenland bereiken moest.

Deze verhandeling was „uit het Noorsch in 't Hoogduitsch vertaald in 't jaar 1560. En later uit het Hoogduitsch in 't Laagduitsch door Willem Barentsen uit Amsterdam, die voornoemde hoofdloods was. Dezelfde copie in 't Hoogduitsch is in handen van Jodocus Hondius, welke ik zag. En deze was vertaald uit 't Laagduitsch door Meester Willem Stere, koopman, in het jaar 1608, ten gebuik van mij Henry Hudson. Willem Barentsen's boek is in de handen van Meester Peter Planties, die 't mij leende.”

Dit toont dat Hudson een groot zeevaartkundige en onderzoeker was, en eenige connectie had gehad met de Hollandsche onderzoekers vóór 1608; het was natuurlijk dat na den terugkeer van zijn tweede reis, toen hij om zijn koen zeemanschap beroemd was, de Hollanders hem zouden uitnodigen naar Holland, in het belang der Oost-Indische Compagnie. Daar de Engelsche Moskovische Compagnie, die waarschijnlijk geheel in de pas ontdekte noordelijke walvischvangst opging, geen hinderpaal in den weg stelde, nam Hudson de uitnodiging aan en ging naar Amsterdam.

De Hollandsche Oost-Indische Compagnie die een zoo belangrijke rol speelt in de geschiedenis van de ontdekking der Hudson-rivier, was samengesteld uit zes verschillende takken, in de verschillende delen van het land, ieder bestuurd door zijn eigen raad van bestuursleden. Zij werden genoemd de kamers van Amsterdam, Zeeland, Delft, Rotterdam, Hoorn en Enkhuizen. Uit deze kamers werd een algemeene Raad van zeventien gekozen, die het centrale besturende lichaam vormden.

In de onderhandelingen die er volgden tusschen Hudson en de directeurs der Compagnie, ontstond er een verschil van opinie onder deze laatste. De Amsterdamsche kamer was er sterk voor Hudson te engageren, om een noord-oostelijke doortocht te zoeken. De Kamer van Zeeland was er sterk tegen. Ten laatste werd er beslist Hudson zijn reiskosten te betalen en hem naar huis terug te zenden, met een halve belofte hem in 1610 te huren.

Onderwijl drong de Fransche minister in Den Haag, Pierre Jeannin, op aansporing van Isaak Lemaire, er bij zijn koninklijken meester Henri IV in 't geheim op aan, om zich deze gelegenheid te nuttete maken en den grooten Engelschen zeevaarder te engageren en zóó voor Frankrijk den roem van zijn mogelijk succes te verzekeren.

Dit vernemende zagen de Amsterdamsche kooplieden de noodzakelijkheid in aanstonds Hudson aan zich te verbinden, zoo ze wilden voorkomen dat hij in Fransche handen viel. Doch zij waren in verlegenheid. 't Zou verschillende maanden duren voor de eerstvolgende vergadering van de vertegenwoordigers der zes kamers van de Oost-Indische Compagnie zou plaats hebben, en zoo zij wachten waren zij bang hun kans te verbeuren. De Amsterdamsche Kamer besloot daarom hem op eigen verantwoordelijkheid aan te nemen.

Op den achtsten Januari 1609 sloot de „Bestuurders van de Hollandsche Oost-Indische Compagnie, van de Kamer van Amsterdam” aan den eenen kant, en „Mr. Henry Hudson, Engelschman, bijgestaan door Jodocus Hondius aan den anderen kant een formeel contract.

De directeuren stemden er in toe een klein schip of jacht te bemannen en uit te rusten, waarmede Hudson een doortocht zou zoeken rond de noordzijde van Nova Zembla, vervolgens oostwaarts voortgaan totdat hij zuidwaarts kon zeilen tot op een breedte van 60°. Hij moest zich zoo goed mogelijk van de landen die hij zag op de hoogte stellen en dan terugkeeren en een getrouw verslag geven van zijn reis. Voor deze reis, zoowel als voor de ondersteuning van vrouw en kinderen zouden de directeuren hem 800 gulden of ongeveer \$ 320 betalen, zoo hij binnen een jaar niet

terugkeerde, zouden zij zijn vrouw 200 gulden of \$ 80 meer geven—een vrij lage polis van een levensverzekering. Indien hij echter na alles zou terugkeeren met het goede nieuws dat hij een veiligen doortocht gevonden had, zouden ze hem beloonen, naar hun goeddacht. En zoo, in dat geval, de directeuren zouden besluiten de ontdekking door andere reizen voort te zetten, moest Hudson en zijn familie hun woonplaats in Holland vestigen en 't aanbod van geen enkele andere Compagnie aannemen.

Bij 't opmaken van dit contract, werd Hudson, die geen Hollandsch kon spreken, bijgestaan door Jodocus Hondius als tolk, en in de Hollandsche copie van het contract in den Haag bewaard,—niet het origineel, maar een Hollandsche copie— is Hudson's eerste naam driekeer „Henry” gespeld.

Zóó ondertekende hij het contract, en daar hij een Engelschman was, is 't verkeerd hem „Hendrik” te noemen.

Den 25 Februari 1606 gaf Gouverneur Higginz zijn officiële mening te kennen, met 't gevolg dat de naam „Henry” zou gespeld worden.

Het schip dat voor Hudson werd uitgerust, heette de „Halve Maan.” Het Hollandsche volk heeft een nauwkeurige reproductie van die beroemde boot gebouwd, en zij is reeds aangekomen op de Hudson-rivier, zooals haar prototype 300 jaar geleden. Bij de groote oceaan-stoomschepen van 700 voet lengte, in de haven van New-York lijkt 't slechts een zeer klein bootje, want het meet slechts 74,54 voet van boven, 58,70 voet op de waterlinie, 16,94 voet in de breedte en het heeft 10,08 voet diepgang (Engelsche maat). Het heeft drie masten. De fokkemast en groote mast hebben raas en stengen, terwijl de bezaan een latijnsche zeil heeft. Dwaars over de boegspriet loopt een ra, waaraan een zeil hangt, vroeger sprietzeil genoemd. De boot, met een inhoud van ongeveer 80 ton, is van achter hoog, doch middenscheeps laag, en ziet er zeer verschillend uit van alles wat in de Hudson-rivier gezien is, sinds de reproductie van Columbus, kastelen de rivier opzelden naar de tentoonstelling van Chicago in 1893.

(Wordt vervolgd.)

CREDIET.

(vervolg.)

Ter bekorting van het debat werd in overeenstemming met dr. Nouwens besloten eerst de vergadering aan het woord te laten, daar de praedviezen reeds in druk waren rondgedeeld en dus als bekend werden beschouwd. Het eerst voerde nu de heer Gerzon het woord, die, wat betreft het beteugelen van crediet, het met dr. Nouwens geheel eens was, behalve wat het rabatgestelsel betreft. Namens de Algem. Amsterdamsche Winkeliersvereniging stelde hij op de conclusies van dr. Nouwens de volgende verandering voor.

Het Congres spreekt als noodzakelijken eisch uit voor den Middenstand:

1e. De in Nederland bestaande Middenstandsverenigingen bevorderen de oprichting van speciale bedrijfsverenigingen.

2e. Deze vakgroepen behartigen de speciale vakbelangen, bevorderen den verkoop & contant en beteugelen het geven van kortingen onder welken vorm ook, voor hen, die daarvoor begrijpelijkerwijze niet in aanmerking komen.

3e. Het door den Middenstand te geven crediet moet worden beperkt. Alleen bij uitzondering zal er lang crediet worden toegestaan.

De heer Gorris verenigde zich in hoofdgedachte met de conclusies van dr. Nouwens om zóó veel doenlijk het crediet te beperken. Volgens hem had dr. Nouwens echter te veel gelet op de schaduwzijde van het te geven crediet en daarom zette hij verschillende gevallen uiteen, waarin z. i. het crediet den middenstander voordeelig is.

De heer Verberck uit Den Bosch wenschte aan de conclusies van dr. Nouwens toegevoegd te zien: „De middenstand mag niet rusten voor dat eigen incasso—en informatie-bureaux zijn opgericht.

De heer Fiedeldy Dop sprak zich ten zeerste uit tegen het te ruim geven van crediet. Een absolute uitspraak is in de praktijk zonder effect, doch men concludeere in welke richting men wil werken. Het oprichten van credietbanken verergert intusschen het kwaad, wanneer het opgenomen geld maar aanstonds weer besteed wordt voor het geven van crediet.

Men sture voorloopig met kracht in de richting van beperking van crediet. Op welke wijze die beperking geschiedt, laat spreker koud. Oogenblikkelijke afschaffing van crediet wil spreker dus niet. Dat gaat niet aan. Men heeft rekening te houden met de praktijk in al haar schakeeringen, doch men sture aan op beperking van het crediet!

De heer De Corver uit Rotterdam begon uitvoerig te handelen over de praedviezen der heeren v. d. Maesen en Nederhoed tot eindelijk de Voorzitter hem opmerkzaam maakte, dat alleen het praedvies van dr. Nouwens aan de orde was:

De heer De Corver: „Dan verdwijnt ik.”
(Tumult en groot gelach.)

De heer P. de Vries uit Rotterdam noemde de eerlijke concurrentie het beste middel, hetwelk men in de hand moet werken, om den Middenstand op te heffen. Hij meende voorts, dat, wanneer er wordt geijverd voor verkorte betalingstermijn, het niet anders mag zijn dan een strijd tegen het uiterste. Als eerlijk concurrentiemiddel mag echter een goed ingericht crediet niet worden geweerd.

De heer H. K. Koppel Jr. namens de Haagsche Winkeliersvereniging constateerde, dat alle sprekers eigenlijk gelijk hebben: het te lang crediet moet geweerd, maar het crediet mag niet absoluut geweerd. Met de conclusies van dr. Nouwens kan elk zich dus vereenigen.

Maar...wat brengt ons dit verder? We hebben niets positiefs. Wat wil dr. Nouwens zeggen met uitdrukkingen als „grenzen van het redelijke,” „bij uitzondering” en „lang crediet.” Dat is elastiek dat elk naar eigen inzicht kan rekken. Men neme daarom deze conclusies maar aan.

De heer Kikke van de schilders-patroonsvereniging te Amsterdam stelde de volgende motie voor:

„Het Congres, gehoord het adres van den Bond van Patroonsverenigingen verwant aan het bouwvak, gehoord dat het wenschelijk is bij wetswijziging betaling van bouwvorderingen te waarborgen, overwegende, dat eene wetswijziging niet in afzienbare tijd tot stand zal komen, acht de voorgestelde bestekbepalingen eene groote verbetering en besluit aan bovengenoemd adres bij Zijne Excellentie den minister van Landbouw, Nijverheid en Handel adhesie te betuigen.

Mr. H. Louis Israëls wil van de Regeering gedaan zien te krijgen, dat in het wetboek wordt opgenomen een clausele waardoor de koper den verkoper bij het credietgeven de koopsom betaalt plus rente.

Ten slotte kreeg dr. Nouwens het woord, die constateerde dat veel van zijn taak, om z'n conclusies te verdeelen, door anderen is afgedaan. Enkele punten daarom slechts zijnerzijds. Tegenover den heer Gerzon, die het idee der rabatzegels had bestreden, wees spr. op het voorbeeld van Duitschland, waar de middenstanders 450 rabatzegelverenigingen hebben. Doch over dit middel kunnen we thans zwijgen, daarover zal men het niet eens worden.

De heer Gorris heeft de lichtzijden van het credietgeven beschouwd, maar is daardoor het geheel zooveel mooier geworden?

Spr. is ook van meening, hoewel hij principieel voorstander is van contante betaling, dat niet met één slag deze is door te voeren, doch men rekening moet houden met bestaande toestanden en alles volgens de wet der geleidelijkheid gaan moet. De heer Gorris is het eens met spreker's conclusie, maar niet geheel met het rapport. Spr. wees er echter op, dat zijne conclusies geheel genomen moeten worden in verband met zijn rapport. Het gaat over deze vraag: Moet het credietgeven door den Middenstand in de hand worden gewerkt of wel beperkt? Volgens spr.'s meening moet dit beperkt worden. En nu is wel opmerkelijk, dat geen middenstander zijn betoog als zoodanig in deze heeft tegengesproken. Voor zeer vele middenstanders is een ramp en de ondergang het lange, door de omstandigheden, gewoonte enz. afgedwongen crediet.

Ten slotte erkende spr. dat hij voor zich weinig waarde hecht aan het aannemen van een conclusie door een congres. Toch is het geen verloren tijd waarin er over gepraat is, omdat de publieke opinie moet worden bestreden en veranderd. (applaus—geroep: zeer juist!).

Straks zal de pers aan het Nederlandisch publiek kond doen, hoe de middenstand gedrukt gaat onder het gedwongen geven van te lang crediet. (applaus).

Laat dit congres een krachtig

protest hooren en laat de pers zoo vriendelijk wezen dit protest tegen het te lange crediet aan het Nederlandisch volk over te brengen. (luid applaus.)

Dr. Nouwens wijzigde zijne conclusie ten slotte aldus:

Het Congres, gehoord de besprekingen enz., besluit:

dat door den middenstand te geven crediet moet worden beperkt binnen de grenzen van het redelijke en alleen bij uitzondering een lang crediet mag worden toegestaan.

dat allen moeten samen werken en de Middenstanders zich in vakgroepen moeten organiseren om met des te meer succes aan de misbruiken van het credietgeven ten spoedigste een einde te kunnen maken,

dat ook door maatregelen van wetgeving naar dit doel moet worden gestreefd.

Bij acclamatie werd deze motie aangenomen en den grooten voorvechter van den Middenstand, dr. Nouwens, werd onder applaus door den voorzitter dank gebracht.

De motie-Kikke werd met een kleine wijziging voorts aangenomen en zal ook aan andere Ministerie's worden doorgezonden.

Hierna werd gepauzeerd tot 1 uur.

Dan kwamen aan de orde de twee onderdelen van het credietvraagstuk n. l.: „Het crediet dat de Middenstand neemt,” en „De middelen om verbetering te brengen.” Hierbij kwamen in behandeling de rapporten der heeren Korthals Altes, V. d. Maesen en Nederhoed.

Mr. E. J. Korthals Altes, advocaat en accountant te Amsterdam, behandelt in zijn praedvies na een korte inleiding eerst uitvoerig langs welken weg het crediet in de wetenschap der staathuishoudkunde een plaats heeft verkregen, om dan na te gaan wat het wezen van een crediet is. Zeer uitvoerig zet hij dit in een geleerd betoog uiteen en behandelt achtereenvolgens de betekenissen van het crediet, rente, bankwezen, persoonlijke zekerheid en blanco-crediet, om ten ten slotte te komen tot het credietvraagstuk van den middenstand.

De winkelier, of nijvere, die de rente en aflossing van het stamkapitaal, het ondernemingskapitaal zijner onderneming niet uit de winsten van zijn bedrijf kan vinden, is onherroepelijk ten ondergang gedoemd.

Beslist ontkennend beantwoordt hij de vraag of voor het verschaffen van stamkapitaal credietbanken in het leven moeten worden geroepen. Het kapitaal eener credietbank mag niet te vast zitten, niet op te langen termijn worden verstrekt, wil de bank zelf niet in gevaar komen en wil de bank bij voortdurend kunnen beantwoorden aan het doel, waarmede zij behoort te zijn in het leven geroepen.

Dit doet kan alleen zijn: verschaffing van bedrijfskapitaal.

„Wie zijn geheele bedrijfskapitaal van eene bank moet ontvangen, verkeert al evenmin in eene benijdenswaardige positie als hij, die bij den bankier om voorziening in zijn stamkapitaal moet aankloppen. Ook een gedeelte van het bedrijfskapitaal moet of uit eigen middelen of uit een crediet op langen termijn worden gevonden.

„Hoe kan nu door den winkelier en den kleinen nijvere in de behoefte aan bedrijfskapitaal worden voorzien?

„Voorzover hij onroerend goed of effecten en wissels heeft, door deze vermogensbestanddeelen te verpanden, doch de overgrote meerderheid dezer middenstanders bezit die vermogensbestanddeelen niet en heeft vaak een groot boek, d. w. z. een groot bedrag aan boekvorderingen, die echter niet voor inpanning vatbaar zijn. Menig dergelijk middenstander drijft dan ook op het crediet, dat hem op zijn beurt door zijne leveranciers wordt geschonken.

„Men noemt dit crediet wel eens duur, doch ik betwijfel of dit wel 't geval is, indien men in overweging neemt het renteverlies van den leverancier en de risico, die hij in meerdere mate loopt.

„Grootter bezwaar aan dit crediet verbonden is echter, dat 't niet altijd toereikend is, dat 't op tijd moet aangezuiverd worden, wil de winkelier of nijvere zijn naam niet verliezen. Nu komt een groote winkelier nog wel eens in aanmerking voor een crediet onder borgstelling van vermogende familieleden of vrienden, ook al zijn de bankiers niet bijzonder op dergelijke klanten gesteld. Voor den bankier is alleen de credietnemer begerlijk, die door een groote wisselomzet ook aan de bankzaken, waarin voor den bankier het grootste voordeel is gelegen, uitbreiding geeft.

„Een winkelier of kleine nijvere, die geen wisselomzet heeft, is geen begerlijke klant voor den bankier, maar dat wil ook zeggen, dat eene bank, die uitsluitend credieten geeft

aan winkeliers en kleine nijveren geen winsten kan maken en als zelfstandig bedrijf geen reden van bestaan heeft.

„Hoe men de zaak ook beschouwt, men komt altijd op hetzelfde punt uit; eene bank, die uitsluitend de belangen van den middenstand behartigt, is een onding! De groote, goede klanten kunnen elders geholpen worden, bij onze flink georganiseerde en over 't algemeen solide banken en credietverschaffing aan de kleine luyden is geen loonend bedrijf.

„Ik zie—aldus mr. Korthals Altes—de oplossing van het vraagstuk dan ook niet anders dan ik haar in 1907 zag, toen ik op uitnodiging van het Bestuur van de Maatschappij van Nijverheid op het Nationaal Congres voor de Ambachtsnijverheid, door die Vereeniging ingericht, mijne meening over het credietwezen van den Middenstand heb openbaar gemaakt en verdedigd.

Mijne conclusiën waren toen de navolgende:

„a. Het oprichten van bankinstellingen, bijzonderlijk bestemd om crediet te verschaffen aan den nijveren ambachtsstand, is noch noodzakelijk, noch gewenscht.

b. Aaneensluiting der ambachtsnijveren tot vereenigingen, die zich onder meer ten doel stellen om als bemiddelaars te dienen tusschen credietnemers en solide bankinstellingen is de goedkoopste en veiligste wijze om in de behoefte aan crediet te voorzien.

c. De credieten aan handelsnijveren, door bemiddeling hunner vereeniging te verschaffen, moeten uitsluitend credieten zijn op korten termijn; met dien verstande, dat een termijn van niet langer dan drie maanden regel, eene eenmalige verlenging daarvan tot zes maanden uitzondering zij.”

„Wat op den nijveren middenstander van toepassing is, acht ik ook toepasselijk op de winkeliers m. a. w. op den middenstand in zijn geheel. Het zwaartepunt ligt natuurlijk in de conclusie sub. b. de aaneensluiting van de middenstanders tot vereenigingen, die als bemiddelaars optreden tusschen credietnemers en solide bankinstellingen.

De heer van der Maesen concludeert:

1e. De oprichting van credietinstellingen voor den Handeldrijvenden en Industrieelen MIDDENSTAND, ter versterking van tijdelijke credieten is beslist noodzakelijk.

2e. Daar het oprichten van Credietinstellingen voor den MIDDENSTAND een levensvoorwaarde is, is de Regeering verplicht het initiatief tot oprichting te stouren.

3e. Op plaatsen waar de Middenstand niet bij machte is het benoedigde kapitaal geheel of in voldoende mate bijeen te brengen, dient 't Rijk tegen lage rente kapitaal beschikbaar te stellen.

De heer Nederhoed concludeert:

1e. Het oprichten van credietbanken voor en door den Middenstand is gebleken wenschelijk en mogelijk te zijn.

2e. De wijze waarop in het Noorden (des lands) wordt voorzien in het verstrekken van crediet aan Middenstanders verdient de aandacht van alle bij den Bond aangesloten vereenigingen.

3e. Het bevorderen van de oprichting van Middenstand-Credietbanken is een dure plicht van den Middenstandsbond.

Allereerst lichtte de heer L. J. G. van den Maesen zijn conclusiën nader toe. Hij ontwikkelde hoe de handeldrijvende en industrieelen middenstand credietinstellingen noodig heeft, hoe de regeering verplicht is het initiatief tot oprichting te steunen en het Rijk bovendien tegen lage rente kapitaal beschikbaar te stellen op plaatsen, waar de middenstand onmachtig is, genoegzaam kapitaal zelf bijeen te brengen.

De heer Korthals Altes kwam gedeeltelijk op zijn voorgestelde conclusies terug in zooverre, dat hij thans aan zijn rapport de navolgende conclusies toevoegde, welke hij met enkele woorden besprak. Deze aanvullingsconclusiën luiden, omdat spr. den Staat in zijn gedachtengang wilden inschakelen, aldus:

1o. De Staat zal door het verleen van subsidies de oprichting van plaatselijke middenstandscredietbanken op coöperatieven grondslag hebben te bevorderen.

Van deze leenbanken zullen alleen zij leden kunnen zijn, die zelfstandig ondernemingen drijven in kleinbedrijf of kleinhandel.

De te verstrekken credieten zullen alleen mogen strekken om het voortbestaan der onderneming te verzekeren (niet voor oprichting noch voor uitbreiding der onderneming.)

2o. Voorzover plaatselijke credietbanken niet krachtig genoeg zijn om rechtstreeks met de geldmarkt het noodige verkeer te kunnen onderhouden, zullen meerdere plaatselijke banken tot eene groep of tot

eene grootere bank (districtsbank) moeten worden verenigd.

Ook voor de oprichting van deze groepen of districtsbanken en ter bestrijding van de kosten, verbonden aan de onmisbare controle, uit te oefenen door het Bestuur van den groep of van de districtsbank op de plaatselijke banken, zal van staatswege subsidie moeten worden verleend.

30. Alleen dan zal van staatswege de oprichting eener centrale middenstands-credietbank al of niet met geheele of gedeeltelijke voorziening in het benodigd bedrijfskapitaal, moeten worden bevorderd, indien mocht blijken, dat de groote plaatselijke middenstands-credietbanken en de groepen of districtsbanken geen of niet voldoende steun mogen vinden bij de geldmarkt.

Ingezonden stukken.

Curaçao 20 Aug. 1909.

Hooggeachte Heer Redacteur,

Naar aanleiding van het verslag door den Heer F. W. SOUTH (Mycologist) uitgebracht, en in Uw geëerd blad van 14 Aug. jl. gepubliceerd, meen ik eventjes uit mijn schuilhoekje te voorschijn te mogen treden om UEd. mede te deelen, dat ik mij voor een poosje geleden ook heb bezig gehouden met het microscopisch onderzoek van verschillende monsters van aangetaste divi-divibomen, die afkomstig waren van de plantage „Rif“.

Uit die verschillende monsters heb ik zooveel mogelijk alleen die deelen voor mijn proefje bewaard, die nog frisch waren en eerst kortelings door de ziekte aangetast, omdat men, als de ziekte verder gevorderd is, dikwijls zóoveel afgestorven weefsels in het hout aantreft, wat het onderzoek erg lastig maakt. In dergelijke afgestorven deelen toch vegeteeren zeer vele draadzwammen en bacteriën, die eigenlijk van afval leven, en 't zijn juist deze, bij welke beoordeling men zich gemakkelijk kan vergissen. De verschillende proeven hebben mij doen vermoeden, dat men hier met een soort van „Bacteriënbrand“ te doen heeft, welke ziekte in de wortels van de divi-divibomen zetelt. De weefsels waren op menigvuldige plaatsen verstoord, en aan de uiterste randen van de verstoorde weefsels werd mijn aandacht getrokken door een zeer bevestigelijk, kort staafje, dat hier en daar bij massa's voorkwam. Ik ben toen zelfs zóover gegaan, om het in reïncultuur te brengen, wat mij eerst na veel moeite gelukte, omdat ik mij dikwijls met primitieve middelen moest behelpen. De voedingsbodem bestond uit een zwak aftreksel van divi-divi-bladeren, gelatine en 5% rietsuiker. De opeenhopingen (koloniën) waren zeer dun en eenigszins gelijkende op die van de Bacillus Spongiosus, welke de bacteriënbrand in Europa en Amerika in kerseboomen veroorzaakt.

Ik was nog van plan om infectieproeven te nemen, maar de planten, die ik daarvoor gebruiken zou, hadden te veel geleden van het slechte overplanten. Daarbij waren er ook meerdere omstandigheden in 't spel, die mij 't nader onderzoek hebben belet. Nauwkeurige proefnemingen moeten uit maken, of de ziekte door woekering van bacteriën, dan wel door bepaalde draadzwammen wordt te weeggebracht.

Het optreden van bacteriënziekten der planten heeft altijd iets grilligs, het eene jaar doet een dergelijke ziekte buitengewoon veel van zich spreken, en het volgend jaar is van die ziekte weer geen spoor te bekennen. Wel zijn ziekten, die door draadzwammen te weeggebracht worden eveneens afhankelijk van uitwendige invloeden, met name weersgesteldheid, en treedt dezelfde ziekte 't eene jaar veel meer op dan in 't andere, maar 't optreden van bacterië-ziekten is toch veel grilliger en, naar de mij verstrekte inlichtingen, schijnt men zoo'n geval in onze kolonie te hebben.

In elk geval hebben we met eene wortelziekte te doen, en de kolonie mag voorzeker den Heer SOUTH erg dankbaar zijn, voor de handleiding, die ZEd. zoo bereidwillig heeft gegeven om de zoo gevreesde ziekte zooveel mogelijk te weren, althans om de ziekte in pas aangetaste plantsoenen met zoo min mogelijke schade te stuiten.

Ik was eigenlijk niet van plan dit alles nu reeds te publiceren, maar toen ik 't verslag van den Heer SOUTH las, gevoelde ik mij gedrongen om 't te vermelden, hopen de later wat dieper er op in te gaan.

Ud. hartelijk dank zeggende voor de verleende plaatsruimte verblijf ik.

Uw. dw. Dr.

E. ECKER.

Naschrift van de Redactie.

De activiteit van den Heer ECKER valt onzes inziens ten zeerste te prijzen en verdient aanmoediging. Is dit niet mogelijk van den kant van het Bestuur, dat de Heeren Planters dan een verder onderzoek steunen en helpen bespoedigen.

POLEMIEK.

Alle polemieken uit den boze, maar men kan zich er niet immer aan onttrekken.

De Heer J. J. BEAUJON, District-meester v/h 2e en 3e district, heeft in „De Curaçaosche Courant“ van 13 Augustus II. een ingezonden stuk geplaatst over „Proeven van bereidingswijze van aloë met steenkolen als brandstof.“

In den aanhef van zijn artikel zegt de Heer BEAUJON:

„Ook de *Amigos de Curaçao* heeft nu in zijn nummer van den 24n. Juli d.j. in een hoofdartikel „Moederland en Koloniën“ melding gemaakt van de genomen proeven met het indampen van aloë op steenkool in plaats van op hout, om de verkregen resultaten in twijfel te trekken en tusschen de regels te doen uitkomen, dat de proefnemer eene onwaarheid heeft verkondigd in het door hem uitgebracht rapport.“

In een volgende alinea beschuldigt de heer BEAUJON ons van „verdachtmaking.“

Tot antwoord diene de volgende vraag: Mag de Heer BEAUJON ons kwalijk nemen, dat wij zijne redenering in twijfel trekken, als wij verklaren, dat zijne bewijzen ons niet hebben overtuigd?

Welnu, de bewijzen van den Heer BEAUJON werden door EEN CURAÇONAAR grondig weerlegd in de *Vragen van den dag*, en verloren derhalve voor ons alle bewijskracht.

Daarenboven, een kind kan toch wel begrijpen dat iets wat men koopt moet, duurder is, dan wil zeggen: meer geld kost, dan iets wat men voor het grijpen heeft. Hout heeft men voor 't kappen, steenkool moet van elders worden ingevoerd en met geld gekocht worden.

Als verder de Heer BEAUJON tusschen de regels van ons artikel leest „dat de proefnemer een onwaarheid heeft verkondigd“ heeft de Heer BEAUJON eerst zelf die onwaarheid er tusschen gelegd. Wij zijn niet aansprakelijk voor wat iemand tusschen de regels belijft te lezen, het is ons reeds voldoende, als ook onze tegenstanders overtuigd zijn, dat wij steeds op de regels de waarheid schrijven en niets dan de waarheid.

Van verdachtmaking kan derhalve van onzen kant ook geen sprake zijn.

De Redactie

P. S.

De Weledele Heer C. S. GORSIRA J. P. Ez. plaatste gisteren in *De Our. Cour.* een antwoord op het ingezonden stuk van den Heer BEAUJON. De volgende week hopen wij een uittreksel daarvan te publiceren.

Intusschen wenschen wij reeds nu hier openlijk oprichten dank te brengen aan den Heer GORSIRA, die ons op zulk een ridderlijke wijze verdedigde, en zuiverde van alle blaam.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havenverkeer.

Van 1 — 16 Aug. liepen onze haven binnen:

Stoomschepen	12
Goetboten	26
Bijlanders	21
Brik	1

Totaal 60 schepen.

Hr. Ms. Utrecht

blijft het Koninginnefeest hier nog mede vieren en zal 1 September naar Amerika vertrekken tot bijwoning, en opluistering tevens, der Hudson-Fultonfeesten.

Het Zilveren Priesterfeest

van den Zeereerw. Pastoor J. MEYKNECHT is op schitterende en waardige wijze gevierd. De Pastoor was acht dagen te voren naar Habay getrokken om zich door een geestelijke afzondering beter voor te bereiden, terwijl de Parochianen een driedaagsche geestelijke oefening hielden, geleid door den Weleerw. Pa-

ter BURGERS. De Parochianen van St. Joseph hebben beantwoord aan de roepstem van hun Herder. In grooten getale hebben ze de oefeningen bijgewoond en zijn zij tot de H. Sakramenten genaderd, aldus toonend de hooge betekenis van een zilveren priesterfeest te beseffen en naar waarde te schatten.

Als in triomftocht werd Pastoor MEYKNECHT zijn parochie binnengeleid in den vroegen morgen van zijn jubeldag. Op verschillende plaatsen werd de Jubilaris met bloemen bestrooid, toen hij voorbijreed; een erewachter kwam hem tegemoet, om hem verder te begeleiden, de muziek wachtte hem op, en bij het hek van het Kerkplein bestrooiden bruidjes zijn pad en werd Pastoor MEYKNECHT door de Geestelijkheid het kerkgebouw binnengeleid.

De Hoogeerw. Pater Pro-Vicaris, P. fr. W. E. J. TER MAAT was daags te voren reeds aangekomen om mede te helpen bij het drukke biecht hooren, en 's morgens van den feestdag droeg ZHlerw. reeds om half vier de H. Mis op, daar het volk zich al uren vroeger in massa verzameld had op het kerkplein.

Bij de plechtige Feestmis was de Hoogeerw. Pater Pro-Vicaris *Prestiter assistens*, de Zeereerw. Pastoor JAC. VAN BAARS, *Diaken*, de Zeereerw. Heer F. VAN DEN DONK, *Subdiaken*, de Welcerw. Paters St. v. d. PAVERT en H. OKHUYZEN, *Cantores* terwijl de Welcerw. Pater WAHLEN als *Ceremoniaris* fungeerde. De Pro-Vicaris hield een keurige teestrede, allen opwekkend tot groote dankbaarheid jegens God.

Na de H. Mis werd een feest-cantate gezongen, waarna receptie werd gehouden in de school. Daar het onmogelijk was alle Parochianen, toe te laten, kwamen verschillende afgevaardigden, 2 of 3 van iedere plantage, den Pastoor hun gelukwensen aanbieden. De zangeressen zongen een feestlied, een lid der feestcommissie hield een toespraak, allen werden hartelijk onthaald. Op slot werd een mooi kalf en een vet schaap als feestgeschenken binnen gebracht, tot groote hilariteit van alle aan-

wezigen. De Pastoor had nog meerdere cadeaux in ontvangst te nemen; een prachtige koorkap, een mooi kasuifel, een vijftal processievaandeltjes, altaarranden etc. etc. Van verschillende plantages hadden de eigenaren geschenken gestuurd: 2 kalveren, 3 schapen, kalkoenen, een pauw, vruchten enz. Ook mocht de Pastoor zeer veel hulp ondervinden van de Plantage-eigenaren bij het leenen van paard en rijtuig, en tafelservies.

Des namiddags werd de plechtigheid besloten met een solemneel lof, waaronder vol geestdrift het *Te Deum* werd gezongen. Na het lof wierpen lampions hun tooverlicht over het terrein en werd vuurwerk afgestoken. Het zeldzame feest is op zeldzaam mooie wijze gevierd. Eere aan allen die het hebben geregeld en voorbe-

S. Senior Jr.

In den ouderdom van 64 jaar is Donderdagavond alhier overleden de Heer S. SENIOR JR. Consul van België en van de V. St. van Venezuela, Ridder van de Leopoldsorde, etc.

Zijn heengaan wordt door allen diep betreurd. Zijn dood is niets slechts voor zijn geachte Familie een zwaar verlies, maar ook voor de Kolonie.

Wij hadden van zijn kalm en bezadigd optreden nog zoo veel goeds mogen verwachten in zijn hoedanigheid van Consul van Venezuela. In deze hoogst lastige betrekking was hij zeer zeker de rechte man op de rechte plaats.

Nieuwe administrateur van Financien.

Ter vervanging van den Heer C. STATIUS MULLER, administrateur van financien, aan wien toetherstel van gezondheid een jaar verlof is verleend naar Nederland, is met de waarneming van dat ambt belast de heer A. LAND, benoemd ontvanger der Registratie

en Domeinen en Bewaarder van de Hypotheken en het Kadaster te Harderwijk.

De Heer LAND schijnt een nog zeer jong ambtenaar, daar hij kort geleden nog slechts surnumerair waste Maastricht en eerst onlangs tot Ontvanger werd benoemd. ZEd. vertrekt den 3n. September uit Nederland.

„Sinerófono Pathé.“

Velen zullen met ons den Heer ARNOLD MADURO dankbaar zijn, dat hij deze hier zoo algemeen geroemde cinematografische voorstellingen ook wist te doen plaats hebben in het gebouw der „Sint Jozefs-gezellen“ op Pietermaai. Personen, die nu eenmaal minder graag zich naar het Theater begeven, waar een reeks voorstellingen met schitterend succes gegeven werd, vonden nu een welkome gelegenheid ook te kunnen genieten van deze wonderschoone lichtbeelden. Er ging slechts één roep over de werkelijke mooie, treffende voorstellingen, die ons oogenblikken van hoogen, aangrijpenden ernst deden doorleven, maar ook, van echte, onschuldige pret. Morgenavond zal, naar wij vernemen, de laatste uitvoering plaats hebben, en wederom het Leven, Lijden en sterven Onzes Heeren worden vertoond. Wij durven een bijwoning daarvan ten zeerste aanbevelen.

La Coronacion.

De muziktent op het Concordia-plein van Pietermaai verkeert in een betreurenswaardigen toestand. Muziek werd daar in de laatste jaren niet meer gegeven. De tent vervalt en begint er onoogelijk uit te zien. Wat erger is, eenige jeugdige vagebonden houden daar 's avonds hun bijeenkomst en maken het den omringenden bewoners en den voorbijgangers soms zeer lastig.

Van harte gaarne sluiten wij ons aan bij onzen Collega *El Progreso* om de aandacht der Autoriteiten voor deze kiosk, vooral in de donkere avonden, te verzoeken.

Het meest radicale geneesmiddel om alle buitensporigheden verder te voorkomen zou wel wezen de tent eenvoudig af te breken. Tot verfraaiing dient zij niet, en de muziek schijnt er voor goed uit verbannen.

A. N. V.

Bestuursvergadering van den 12n. Augustus 1909, gehouden ten woonhúze van den Heer H. P. DE VRIES, des avonds te 8 uur.

Aanwezig alle Bestuursleden. De Voorzitter opent de vergadering en brengt hulde aan de nagedachtenis van ons te vroeg ontslapen medelid, den Heer JOSEPH MÖLLER, aan wiens arbeid in ons bestuur wij steeds met erkentelijkheid zullen terugdenken.

Bij de teraardebestelling legde de Bestuursleden een krans op zijn graf.

Ook den Weleerw. Heer V. ZWIRSEN, die onze vereniging een warm hart toedraagt en thans naar Nederland vertrokken is, meent de Voorzitter te moeten herdenken in deze vergadering.

In onze algemeene vergaderingen een gevat opmerker werd de heer ZWIRSEN steeds gekozen om onze rekeningen en verantwoording na te zien en aan onze feestvergaderingen heeft hij meermalen luister weten bij te zetten door zijne boeiende lezingen. De Groep mist door zijn heengaan een harer ijerigste leden.

Overgaande tot de verkiezing van een bestuurslid, ter vervanging van den Heer J. MÖLLER, wordt met algemeene stemmen gekozen de heer W. VAN DEN BRINK, Predikant bij de Ver. Protestantsche Gemeente.

De Secretaris geeft hierop in overweging de laatste lezing van den Heer H. P. DE VRIES „De toekomst van Curaçao in verband met de opening van het Panamakanaal,“ in boekvorm te laten drukken, om daaraan meer openbaarheid te geven. Dit voorstel wordt met applaus begroet.

De Secretaris deelt mede, dat de Jongeliedenafdeeling een propaganda-avond met muziek en zang zullen houden op den 2n. September a.s. in het Theater Naaren dat hij den Voorzitter, den Heer H. J. VOOREN, den steun van het Groepsbestuur heeft toegezegd, waaraan de vergadering hare goedkeuring geeft.

Het ligt in het voornemen van de Jongeliedenafdeeling ter dekking der kosten toegangskaartjes te verkopen aan niet-leden van de Jongelieden-Afdeeling tegen f 1.— de persoon en aan kinderen voor half geld. Het program zegt de Secretaris, belooft, dat het een hoogst aangename avond wezen zal.

De Sociëteit „De Gezelligheid“ heeft hare zaal met piano voor de zang-oefeningen beschikbaar gesteld.

De Secretaris geeft de vergadering in overweging, of het Bestuur geen stappen zal kunnen doen bij het

Koloniaal Bestuur, om de voor landbouw beschikbare beurzen te geven aan de jongens, die reeds tegemoetkoming hebben gevraagd om naar Nederland te kunnen gaan, of wel aan de jongens der Jongelieden-Afdeeling, die daarvoor in aanmerking zullen willen komen, zij het ook, dat dan aan het Bestuur verzocht zal moeten worden het doel dier studiebeurzen te veranderen.

De vergadering is van meening, dat met oog op het aanstaand vertrek van den Heer Gouverneur, deze zich niet verder met deze zaken zal inlaten en besluit de aankomst van den nieuwen Gouverneur af te wachten.

De Heeren H. MANUEL, Leider der Jongelieden-Afdeeling, en John Palm, beiden leden van het Verbond, zijn door den Secretaris-Penningmeester aangewezen, om hem in zijne werkzaamheden bij te staan.

De Heer R. J. C. WAHLEN deelt mede, dat met de bijdragen voor het Aruba-nummer vorderingen worden gemaakt.

De Heeren de Vries, Lansberg en Zeppenfeldt verklaren zich bereid statuten voor de op te richten ondersteuningsfonds van het Algemeen Ned. Verbond te ontwerpen.

De Voorzitter deelt mede, dat er kans bestaat hier eene tegemoetkoming te krijgen om een volksbibliotheek op te richten. Het Bestuur heeft geen bezwaar om met de Vereeniging tot Bevordering van Onderwijs in deze richting te werken, doch meent, dat het doel het best zal worden bereikt door onze Boekencommissie de tegemoetkoming te geven en haar voor de toezending van boeken aan verschillende boekrijen te laten zorgen.

De Voorzitter deelt mede, dat de Heer Gouverneur aan het Bestuur voor de toezending van de Rekening en Verantwoording van verdeling der giften van het Nederlandsche Volk dank heeft laten zeggen.

Het Hoofdbestuur deelt mede, dat Mevrouw Joh. Schuurbeque Booye ons eiland zal bezoeken en beveelt haar aan 't Groeps Bestuur aan. Besloten wordt haar bij hare aankomst de hulp van 't Verbond aan te bieden.

De 325 pluten van de Koninklijke Familie, keisende f 25.—, worden aan de leden rondgedeeld.

De Heer C. H. KESLER, die thans door gebrek aan tijd geen gevolg kan geven aan onze uitnodiging om de jongens bij het instudeeren van een komediestukje te helpen, doch overigens veel voelt voor het Verbond, zal wel te vinden zijn voor eene lezing over Hudson en de Kolonisatie van Noord-Amerika door de Nederlanders.

Het Bestuur besluit hem te verzoele de lezing tusschen 19 en 26 September a.s. te houden en stelt het lichtbeeldentoesel der vereeniging te zijner beschikking voor het geval hij het zal willen gebruiken.

Behalve de Heer Gouverneur en echtgenote en de eereleden met hunne familie, zullen ook de Heeren Consul en Vice Consul van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika met hunne echtgenooten worden uitgenodigd de lezing bij te wonen.

Het Bestuur heeft met genoegen gezien, dat de laatste lezing ook door dames werd bijgewoond en wil zooveel mogelijk bekend doen worden, dat dames op alle vergaderingen der vereeniging welkom zijn en ook als leden worden toegelaten.

De Heer ZEPPENFELDT verzoekt adresverandering van een daneslid, nam. van Mevr. SILVIA A. OUBER-QUANT, verkeerdelijk door de redactie van „Nederlandia“ geadresseerd als Mej. SILVIA A. OUBER-QUAST.

De Secretaris zal op de volgende vergadering opgave doen van belangrijke vermeerdering van bijdragen van sommige leden.

De Secretaris doet verdere mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

Verscheidene brieven van de Sociëteit „De Gezelligheid“, waarbij hare zalen ter beschikking der groep voor lezingen en vergaderingen beschikbaar werden gesteld.

Brief van den Secretaris Afdeeling Bonaire over administratieve aangelegenheden, verzeeke Bonaire-nummers en de aandacht nog eens vestigende op zijn verzoek om boeken.

Rapport van LIONEL CONNER over het tweede kwartaal 1909.

Brief van 13 Juni ll. van onze Vertegenwoordigers ons mededeelende, dat de Jongeling VERRIS niet is geslaagd in zijn examen.

Afscheidsbrief van den Weleerw. Heer V. ZWIJSEN.

Brief van de Kamer van Koophandel en Nijverheid dank zeggende voor de uitnodiging tot het bijwonen eener lezing.

Brief van den Heer F. LE P. CROEN, verzeeke, dat zijn zoon, die naar Nederland gaat, in aanmerking moge komen voor een studiebeurs. Hem zal worden geantwoord, dat zijn zoon JUAN ENRIQUE op de lijst der kandidaten zal worden geplaatst.

Brief van den Heer J. F. SINTIAGO, waarbij deze uiting geeft aan zijne erkentelijkheid voor den steun gegeven aan zijn zoon CANUTO, die thans het Colegio Santo Tomás verlaat.

Brief van den Heer M. DE LEO LAGUNA, waarbij ZEd. 't bestuur mededeelt, dat de eerste plechtigheid, ofschoon niet officieel, na ontvangst op Curaçao der blijde tijding van de geboorte van Prinses JULIANA, plaats had ten huize van den Weleerw. Heer D. I. QUERIDO, Voorzitter van de Vereeniging tot bevordering van Onderwijs op Curaçao, vertegenwoordigd door het geheele Bestuur in welke vergadering gesticht werd het „Oranjefonds“.

Aruba Goud-Maatschappij.

Beredeneerd verslag.

„Alhoewel de Maatschappij den 27n. Juni 1908 is opgericht, heeft zij eerst op den 11den November van het Koloniaal Bestuur vergunning gekregen om met ingang van 1 December daaropvolgende de goudmijnen van dit eiland te ontginnen, en zulks voor den tijd van slechts een jaar.

Inziende, dat het Bestuur der Kolonie alleszins redenen had, haar als 't ware op de proef te stellen, daar het kapitaal, waarover zij beschikken kon, zoo klein was en zij bovendien beweerde al de werkzaamheden, waartoe de vorige Maatschappij Europeesche krachten gebezigd had, door inboorlingen zelf te kunnen laten verrichten, heeft de Maatschappij de concessie voor dien tijd aanvaard, vertrouwend, dat als zij aan 't Bestuur der Kolonie de bewijzen zou hebben geleverd, dat zij werkelijk vermocht, wat zij beweerd had, dit haar een concessie voor een geruimen tijdperk zou toestaan, daar 't onverantwoordelijk, zoo niet ondoenlijk zou zijn, eene mijnontginning op zulke losse voeten te onderneemen.

Bij zulk een werk kan men elk oogenblik voor de noodzakelijkheid komen te staan een buitengewoon groote uitgave te doen en wat waarborgt zulke uitgaven, wanneer met vergunning voor één enkel jaar rekening moet gehouden worden?

Alzoo heeft de Maatschappij met ingang December een aanvang gemaakt met hare werkzaamheden op de mijnen.

De eerste proefanalyse werd den 5n. December genomen, de eerste erts den 18n. van dezelfde maand naar Balashi vervoerd, met de eerste vermalen den 15n. Maart d. j. aangevangen, de eerste smelting den 27n. April gedaan en eindelijk de eerste baar goud den 3n. Mei naar de Londense markt verzonden.

Zoo heeft de Maatschappij dan de bewijzen geleverd levensvatbaarheid te bezitten.

Deze eerste baar had een gewicht van 12.976 KG. waarvan 11.451 K. G. goud met een gehalte van .882 volgens den Scheikundige der Maatschappij, of .881 volgens dien van de Bank of England en heeft na aftrek van zuiveringskosten enz. een bedrag van £ 1543-9-9 of f 18521,85 opgebracht;

Zij werd den 21 Juni ll. door een tweede gevolgd met een gewicht van 8937 KG., waarvan 6.016 KG. goud met een gehalte van .673 en geschat op een bruto waarde van f 9910, de netto-opbrengst hiervan is natuurlijk nog niet bekend.

Aan uitvoerrecht op de twee bezendingen werd aan 't gouvernement uitgekeerd eene som van f 367,34 ± f 194,04

f 561,38 aan concessierecht over 't jaar

500,00

samen f 1061,38

't Kan moeilijk gezegd worden, wanneer een tweede vermalen zal aangevangen, daar de Maatschappij tot dat einde nog verscheidene benodigdheden uit Europa verwacht. Intusschen zijn de werkzaamheden niet gestaakt, zoodat de Maatschappij alle hoop koestert, dat de tweede vermalen de eerste in hoeveelheid erts en eveneens in opbrengst overtreffen zal.

Terloops zij echter vermeld, dat het uit de eerste vermalen verkregen resultaat afkomstig is, niet alleen uit de bovenstaande door de Maatschappij aangekochte hoeveelheid erts, doch ook uit eenige tonnen van mindere soort door de vorige Maatschappij op de plaats achtergelaten.

Wanneer de Maatschappij, hoe onbetekenend haar winst over het afgelopen boekjaar ook geweest zij naar het verkrijgen van een concessie van langen duur uitziet, houdt zij hare aandacht daarbij gevestigd op de mogelijkheid hare werkzaamheden te kunnen uitbreiden, hetgeen volgens opgedane ervaring ongetwijfeld tot beter resultaat zal leiden.

Met vele belemmeringen had de Maatschappij bij hare oprichting en bij den aanvang harer werkzaamhe-

den te kampen en zoo zij alsnog op geen groot succes kan wijzen, een mislukking kan zij geenszins genaamd worden.

Moge de verdere afloop der zaken haar voor menig aantal jaren reden van bestaan geven en dat zij in latere jaren met voldoening op haren arbeid moge terugzien.

Moge vooral het Koloniaal Bestuur haar zijn sympathie waardig keuren en haar in de dagen, die komen zullen, zijn hoogen steun niet onthouden."

Nieuw Ministerie in Venezuela.

Door den President van Venezuela is het nieuwe kabinet aldus samengesteld:

Gral. F. LINARES ALCANTARA, Binnenlandsche Zaken;
Dr. JUAN PIETRI, Buitenz. Zaken.
Dr. ABEL SANTOS, Financiën;
Gr. REGULO OLIVARES, Oorlog en Marine.

Dr. JOSÉ MARIA ORTEGA MARTINEZ, Openbare Werken.
Dr. SAMUEL DARIO MALDONADO, Openbaar Onderwijs.

Dr. CARLOS LEON, Gouverneur van het Federale District, en
ANTONIO PIMENTEL, Secretaris-generaal van den President.

In den Staatsraad een nieuwe vinding van het Congres, zijn de voorname politieke leiders opgenomen: de Generaals AYALA, GUERRA, IGNACIO PULIDO, JACINTO LARA, Dr. LEOPOLDO BAPTISTA, PEÑALOZA, RIERA, ROLANDO, Dr. GARIBAS en Generaal J. M. HERNANDEZ.

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

223 ratten en
666 muizen.

Buitenland.

SPANJE.

Bij den steeds breder uitdeinenden strijd tegen de Marokkanische stammen aan de Noordkust van Afrika staat Spanje's eer en gezag en eigen monarchaal bestuur op het spel. En een keer te meer toont zich bij deze gelegenheid in al haar naakte afzietelijkheid de levensidee der socialistische en anarchistische agitators, die, om eene tegen hun beginselen indruisende regeering ten val te brengen, duizenden zonen van Spanje aan een wissel dood willen overleveren, de eer en de hoogte van hun land prijsgeven en zelf nog door bloedige binnenlandsche woelingen meewerken aan de vernedering van hun eigen vaderland.

De gebeurtenissen op het Riff hebben zich met zulk een verbazende snelheid ontwikkeld, dat men thans alle aandacht noodig heeft voor de gevechtoppositie der beaarde Spanjaarden; daardoor komt het, dat niet velen zich thans meer zullen herinneren wat de oorzaak was van het tegenwoordige geschil.

Daarom volgen hier thans eenige bijzonderheden, ontleend aan een buitenlandsch blad.

Twee Maatschappijen, de Compañia Española del Rif, een zuiver Spaansche en de Nord-Africaine compagnie, eveneens een Spaansche combinatie, maar waarvan het kapitaal grootendeels door Frankrijk werd verschaft, hadden destijds van den Rogh, den naar de heerschappij over het land der Mooren strevend, den Boe Hamara, concessie gekregen, tot het ontginnen van de ijzer- en loodmijnen in het gebied der Beni Boeifroer.

Men heeft later beweerd dat die toestemming niet geldig was, omdat zij door den Rogh en niet door den eigenlijken heer, sultan Moulay Hafid, gegeven was. Maar de Spaansche regeering antwoordde daarop niet ten onrechte, dat een concessie van Moulay Hafid, die in het Riff gebied niets te vertellen had, doel- loos zou geweest zijn.

Dat nam echter niet weg dat zij pogingen aanwendde om dezen ontbrekende rechtstitel te verkrijgen en daarom droeg zij aan haar bijzonder gezant Merry del Val op ook over deze kwestie met den sultan te beraadslagen.

Hoe de onderhandelingen van Merry del Val op een mislukking uitliepen, is uit de vroegere berichten genoegzaam bekend; ook dat de sultan tot betere inzichten kwam en na Merry del Val's vertrek zelf een bijzonder gezantschap naar Madrid stuurde om de onderbroken onderhandelingen ten einde te voeren.

De twee Maatschappijen hadden daarop spoorwegen aangelegd: de Nord-Africain, in de haven Melilla en de Compañia Española van Melilla uit, op een lengte van 30 kilometers

langs Masusa en Nabor in de richting van het gebied der Beni Boeifroer, naar de ijzermijnen.

Zoo lang nu Boe Hamara aan de Riffkust nog gezag oefende, ging alles goed; maar toen de stammen zich tegen hem begonnen te keeren, toen moesten het ook de Spanjaarden ontgelden. Deze werden aangevallen, het materiaal werd verwoest, waarop in October van verleden jaar de werkplaatsen verlaten werden.

Door onderhandelingen van generaal Marina, gouverneur van Melilla, met de Caids der verschillende stammen, slaagde men er in, sedert Juni ll. het werk te laten hervatten. De bergbewoners dachten zich voldoende beschermd door het garnizoen van Melilla, toen plotseling op 9 Juli de aanval begon, aangevoerd door Caïd Chaldi, een oud-legeraanvoerder van den Rogh, maar die zich thans—omdat hem een aandeel in de Maatschappijen geweigerd werd—aangesloten had bij den fanatieken Moor Ben Massian. Vier spaansche werklieden verloren bij dezen aanval het leven.

Van dit oogenblik af was de Nationale eer in het spel en men achtte het zeer natuurlijk, dat een legermacht naar de Riffkust gezonden werd, om de Moorsche opstandelingen te tuchtigen.

Twee bijzondere redenen worden verder aangevoerd, om het zenden van een groote troepenmacht naar het oproerig gebied te wettigen: de noodzakelijkheid voor Spanje om in die streken vasten voet te krijgen, ten einde de korte spoorbaan uit te breiden tot Tesa, dat op den weg naar Fez ligt, en voorts, om aan Melilla als handelsplaats, de beteekenis terug te geven, die het door de concurrentie van Algerijnsche havens verloren heeft.

Al de moeilijkheden, die Spanje reeds vroeger met Marokko had, spruiten voort uit de gebrekkige wijze waarop de grensscheidingen zijner kleine bezittingen aan de Marokkaansche kust geregeld zijn. Daardoor ontstaan er steeds botsingen zooals de huidige, nu men wil dat de Sultan handelend optreedt, terwijl deze laatste echter de eigenmachtige handelwijze van Boe Hamara niet erkennen wil.

Van 1859 tot heden toe, duren reeds deze oneenigheden met Spanje en Engeland. Na het geschil van 1859, dat eindigde met het betalen eener schadevergoeding van 100 miljoen pesetas, vastgesteld bij het sluiten van den vrede van Ued Ras, ontstonden er in 1893 weer nieuwe geschillen, voornamelijk om Melilla. Lange onderhandelingen volgden, waarna Marokko zich weder tot het betalen van 10 miljoen pes. bereid verklaarde.

Spanje beroept zich thans op deze verdragen en op de overeenkomst van Algeciras. Uit dit verdrag leidt het af, dat het 't recht hebben zou hier thans handelend op te treden. Moeley Hafid zelf schijnt het optreden van Spanje niet openlijk af te keuren, daar hij de onderhandelingen met Spanje betreffende de toepassing der andere overeenkomsten rustig te Madrid laat voortduren, te midden van de moeilijkheden aan de Riffkust.

Hoe de strijd zich verder te Melilla zal ontwikkelen valt niet met alle zekerheid te zeggen. Doch waarschijnlijk zullen door het krachtig optreden der regeering in het binnenland en de gestadige zending van hulptroepen, Spanje's kansen op eene definitieve overwinning met den dag grooter worden.

De woelingen in het eigen binnenland openbaren zich steeds duidelijker als een zuiver en gned voorbereid revolutieplan, welks leider de voortvluchtige afgevaardigde Leroux zou zijn.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

El Petroleo ó Aceite de alumbrar y quemar no es un alimento.

La mejor manera de tomar el aceite de hígado de bacalao es en la forma de emulsión, por ser así más fácilmente absorbido por el estómago; de todas las emulsiones conocidas, la Emulsión de Scott es universalmente considerada como la más perfecta y la más eficaz, no solamente por la pureza del aceite y de los demás ingredientes, que se emplean en su elaboración, sino porque es la única emulsión que no se separa, que no se enrancia, que no contiene sustancias que irriten ó inflamen el estómago y porque en una palabra es el alimento más concentrado y más asimilable que conocen los médicos para combatir todas a la formas de debilidad orgánica, para purificar la sangre y como un auxiliar indispensable para las personas afectadas de tisis, de escrófula, de raquitismo y otras dolencias crónicas

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petróleo como un sustituto del aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petróleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaciones intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas. Caece por lo tanto de la propiedad esencial de todo alimento, la de ser asimilable y volverse parte de los tejidos orgánicos y no puede ni remotamente compararse con el aceite de hígado de bacalao, cuya propiedad de nutrir y fortalecer los organismos débiles lo han hecho tan necesario y tan justamente apreciado en todo el mundo.

Advertentien.

VERHUISD

naar het lokaal No. 3, BREEDESTRAAT tegenover het oude lokaal de welingerichte winkel van

A. Charlouis.

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

M. H. de Koningin der Nederlanden
BEKROOND

de Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.
Curaçao, Waterkant, Otra banda.

LONGMAN & MARTIN

NEW YORK, U. S.

Venta Por Las

Almacén

„El „Luz Diamante“ es el único Aceite de Carbón ó Petroleo, que durante el largo período de 36 años no ha causado ninguna desgracia“.

JOHN DEWAR'S Scotch Whisky

BEKROOND MET

50 Gouden Medailles

Agenten voor Curaçao,

DE LANNOY & Co.

Botica Central.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO